

igazgatóval megköti a közgyűlésen megállapított szerződést, d) a szerződés lejártakor a szünügyi bizottság indítványára javaslatot terjeszt a közgyűlés elé annak meg, vagy meg nem hosszabbítása dolgában, e) engedélyt ad rendkívüli és indokolt esetekben a helyárok fölemelésére.

4. A szünügyi bizottság ülései nyilvánosak és csak személyi természetű ügyek előadása és tárgyalása történhetik zárt ülésen.

Ezekkel a pontokkal a színház ügyeinek intézése új és friss szellemet kap és végleg megszűnik az az anomália, hogy a közgyűlés teljes kizárásával, önhatalmulag és föllebezhetetlenül határozhat a tanács olyan fontos kérdésekben, mint a helyárok megállapítása és az igazgató megválasztása. A szünügyi szabályrendelet egyéb és lényegtelenebb rendelkezéseinek precizizálása nem lehet a hivatásunk. Ez már tisztára beosztás és szövegezés kérdése, korrektül és pontosan kell elvégezniük legelőször az előadótanácsosnak, azután az erre hivatott bizottságoknak, a tanácsnak és a közgyűlésnek.

Merénylet Szan-Szalvador elnöke ellen.

Londonból jelentik: Szan-Szalvadorban tegnap este Arago elnök ellen merényletet követtek el. Az elnök veszedelmesen megsebesült. Több embert letartóztattak és ezek megvallották, hogy az összeesküvést Guatemalában szervezték.

Eitel Frigyes elutazott. Egy napi budapesti látogatás után ma 2 óra 20 perckor induló rendes gyorsvonattal a rokonszenves Eitel Frigyes herceg elutazott a magyar fővárosból. A főherceg fogadására a pályaudvaron megjelentek Marx és Kotányi államvasuti igazgatók, Ofner üzletvezető és Miltényi állomásfőnökhelyettes. A gyorshoz hozzásatolták a német császár fiának termeskosiját és a herceg barátságos üdvözlések között hagyta el a pályaudvart. Holnap reggel 7 óra 45 perckor érkezik Berlinbe.

Ujra megkezdik a béketárgyalást.

(Nagy török vereség híre Csataldzsánál. — A bolgárok negyven új ágyut vontattak Drinápoly alá és főerejüket oda koncentrálják. — A háború hírei. — Venizelosz küldetése. — Hohenlohe Pétervárotra marad.)

(Saját tudósítónktól.) Amíg véres harcok tizedelik a balkáni ellenfeleket, addig komoly hír érkezik arról, hogy hamarosan, újra megkezdődnek a béketárgyalások. Konstantinápolyból jelentik erre vonatkozólag az alábbi hírt: „A béketárgyalás két-három nap múlva újra megkezdődik és pedig ezuttal Szófiában”.

A bolgár kormány azt az ajánlatot tette a portának, hogy beleegyeznek abba, hogy Drinápolyban mohamedán mufti legyen önálló hatáskörrel minden vallási ügyben. Ugy látszik azonban, hogy most már Konstantinápolyban nem elégednek meg ennyivel. A háború tehát tovább folyik már azért is, mert a bolgárok mindenáron a Márvány-tengerig akarják kitolni Nagybulgária határait, sőt hadikárpótlást is követelnek, bár ennek a hatalmak, mindenekelőtt Franciaország, határozottan ellene vannak.

Bizonyosnak látszik az, hogy Drinápoly ostroma most már rövid ideig tarthat: a vár menthetetlen. A bolgárok taktikát változtattak, amennyiben főerejüket Drinápoly lehető gyors elfoglalására fordítják. Így a mai napon negyven új ostromágyut állítottak föl Drinápoly körül. Hírek szerint már csak kétszázötven méterre vannak a bolgárok a vártól. Csataldzsánál a drinápolyi ostrom miatt védekező álláspontot folytat a szövetséges sereg. A két had között mocsarasvidék terül el, ami hihetetlenül sulyos, alig elviselhető fáradalmakat ró a katonákra.

Ma is nagyobb török vereségekről érkezik jelentések. A bolgár távirati iroda jelenti: A Gallopoli előtt álló török hadsereget tegnap a bolgár csapatok a Kavak folyótól délre megverték. A törökök nagy rendtelenségben visszavonultak Bulair felé, a bolgár csapatok nyomukban vannak. Ezzel a sikerrel a Márvány-tenger egész partja Bulerig a bolgár csapatok kezébe került.

Szófiából jelentik: Drinápoly bombázása szakadatlanul folyik s a bombák különösen a déli és délkeleti oldalon borzasztóan pusztító hatást visznek végbe. A bolgárok bombázására a török vártüzérség gyöngén és rendetlenül felel. A bolgárok megszállták Pavlikoje falut s ezzel előbbre tolták az ostromló övet. A törökök kirohanást kíséreltek meg s ez alkalommal a bolgárok ezer török katonát fogtak el. A utóbbi hírt más oldalról megcáfolják. Musztafa-Pasából jól látják az égő Drinápolyt.

Konstantinápolyból jelentik: A belügyminiszter a drinápolyi váltól drótalan táviratot kapott, mely szerint a bolgárok sűrűn bombázzák a várost és hogy a bombáknak asszonyok és gyermekek is áldozatul esnek. — A bolgárok tegnapelőtt délben heves ostromot intéztek a keleti erődök ellen. Az ellenség hihetetlen sok ágyut állított harcba dél és délkelet felől. Tegnap megújult a harc, mely mind a két oldalon rendkívül elkeseredéssel folyik.

Nagyobb figyelmet érdemel Venizelosz görög miniszterelnök küldetése. Erre vonatkozólag Bécsből jelentik, hogy egyes szerb lapok Venizelosz belgrádi tartózkodása azért fontos, mert alkalmat szolgáltatott arra, hogy a két állam megállapodást kössön Bulgária tulzott követeléseivel szemben követendő eljárásukra vonatkozóan. Itteni diplomáciai körökben valószínűnek tartják ezt az elhidegülést és

traitját. Vele szemben az új palazzo Odesvalchi mint a „magyar herceg” palotája ismeretes Rómában. A piazza Venezia sarkán pedig a Palazzo Bonaparte, a régi Rinuccini-palota áll, hol Első Napoleon édesanyja halt meg.

A Corso másik ága is, amely a piazza Colonnától a piazza del Popolo felé folytatódik, régi palotákkal ékes. A palazzo Fiano-Ottoboni, a Palazzo Ruspoli, a Palazzo Rondanini (amelynek udvarán Michelangelo egy befejezetlen Pietá-ja áll) a renaissance arisztokratáinak és nagymestereinek korszakát tartják éber emlékeztetben. Már e paloták neveinek pusztá felsorolása is jelzi, hogy a Corsonak milyen régi és gazdag története van, amely bővebb tanulmányra csábíthatna egy monografistát. Nem hivalkodó, cifrázkodó paloták ezek és talán néha meg is lepik egyszerűségükkkel a nézőt, aki barokk-ravaszágokat, tulságosan ríktó ornamenseket várt tőlük, holott nagy vonalaikban, művészi tagozásukban, építészeti gondolataikban rejlik komoly szépségük.

És hogy azoknak a neve se sikkadjon el, akik az újkor figyelmét megint Rómára vonták, a Rondanini-palotával szemben levő ház falán emléktábla jelzi, hogy Goethe ott lakott 1786-ban; az Aragno-kávéházzal szemben levő Credito Italiano házán pedig egy másik kő tábla örökíti meg, hogy Shelley ott írta 1891 tavaszán a „The Cenci” drámáját.

Ebben a történelmi keretben, amely évszázadok, sőt évezredek emlékeitől termékeny, zárlak le Róma modern liktetésű nagyvárosi élete. Hintók és autók robognak a Pincio felé — hol a Stefánia-utunké-

hoz hasonló kocsikórozó van — és ezekben a kocsikban el-elibben előtünk a mult, nemesen formázott profiljeivel, amelyek családi képtárak hallgatag vonásait és gemnák metszését juttatják eszünkbe; de elvonul a jelen is: aktuális államférfiaival, híres színésznőivel, párisias demimondejaival, angolosan öltözködő sportsmanjeivel. Elrobognak előtünk mindazok, akiknek a neveit a „Chi é?” című hasznos könyvecskében megtaláljuk. És mind hatalmasabb arányokban vonul föl a polgárság, amely a mult század óta jelentős lépéseket tett a meggazdagodás felé. Signore Bocconi, signore Fiorentino és általában a nagy római cégek többnyire zsidóvallásu fejei már egész kis pénz-arisztokráciát alkotnak Rómában. Az ő utódaik talán már „principé”-k és „marchese”-k lesznek és ép oly gögös arisztokratákká fejlődnek, mint ma a Chigi-ek, akiknek az őse egy sienai bankár volt. Rómában különben már néhány ezer év óta nem újság, hogy a meggazdagodott „equites” és „barones” foglalják el lassankint a pusztuló arisztokrácia helyét és ők viszik tovább a családíák, a vérbeli büszkeségek örökzöld fonadékát. Ennek a felfelé törekvő polgárságnak eddig a legnagyobb tromfja talán az, hogy a pápa történelmi városának, a kereszténység Tibet-jének polgármesterévé a zsidóvallásu Nathant választották meg.

Azért Róma ma sem veszítette el katolikus jellemét. Nincs a világon város, amelynek utcáit annyi pap ne tarkítaná, mint Rómát. Az olasz papok fekete reverendájukkal, széles peremű, szőrös, fényes, lapostejű kalapjukkal hemzsegnek az utcán és annyira részesei a mindennapi életnek, hogy

föl sem tűnnek. A külföldi papok és papnövendékek, akiket színes ruhaszegély vagy öv különböztet meg a többitől, az egész világból Rómába sereglenek és csoportosan özönlnek el az utcákat. A német és magyar papnövendékek ríktó piros ruhája is olyan megszokott dolog már, hogy a római humor már nevet is adott nekik és főtt rákóknak, gamberi cotti-nak nevezi őket. A reverenda mindenütt a világon foglalkoztatja a naiv nép fantáziáját és babonákat fűz ahhoz, ha pappal találkozik. A római ember ilyen babonát nem ismer, mert napiában, ha megszámolná, legalább ezer reverendával találkozik és ez a gyakoriság alaposan elveszi a reverenda életét. Pedig máskülönben babonára hajló nép, mintha a régi auguriumok, auspiciumok és egyéb javas tudományok tradíciója soha sem akarna meghalni emlékeztetésben.

A husvétüi ünnepek alatt a Corso valóságos modern Bábelleé változik. Nincs a világnak az a keresztény idiomája, amely föl ne hangzanék lépten-nyomon. Ujabbán a németek lépik el feltűnő nagy számban Rómát és ha másról nem, turista-öltözetükről vagy egyéb „praktikus” ruhadarabjukról fel lehet őket ismeri. Az angolok és amerikaiak itt is hideg, előkelő eleganciával öltözködnek és nagy hatással vannak a római férfidivatra, nemkülönben a nőire is. A franciák testvéreként érzik magukat, mert apró szokásait is föllelik Rómában, ahol különben majdnem minden második ember tud valamit franciául. Kisebb nemzetek is egész rajokat bocsátanak husvétkor Rómába. Ezek a rajok mind a Vatikán felé sietnek, ahol egy egyszerű s jószágos arcú öreg pontifex maximus fogadja őket nagy számban.